

**A 2008. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
BRINGÓHINTÓ KKT.
MACKENSEN KFT.

Zenei szerkesztő: CSIBA LAJOS
Hang: KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

Buda körzetben:
GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)

Pest körzetben:
KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)

A Jókai-körzetben:
GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

A Vörösmarty-körzetben:
VARGÁNÉ VÁRSZEGI CSILLA (Gönczy Pál Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Sz. Ált. és Sportiskola Tagint., Gyula)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2008. 7. osztály Országos döntő

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A feladatsorok lektorálója:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely szavak származnak a **KEL** alapszóból?
(A) *kelet* (B) *keltető* (C) *kelepel* (D) *keltezés* (E) *kelekótya*
- Hány legalább 2 betűs szó bújta el a TÚRABAKANCS szóban? (Az esetleges kereszt- és vezetékneveket ne számoljátok bele!)
(A) 7 (B) 8 (C) 9 (D) 10 (E) 11
- Ű vagy Ú? Jelöljétek be azokat a felsorolásokat, amelyeknek minden tagját **hosszú ú**-vel kell írni!
(A) *t...nik, t...r, tet..., t...zijáték* (B) *sz...net, sz...rő, sz...k, sz...rke*
(C) *gy...jt, gy...r..., gy...sz..., gy...löl* (D) *s...r..., s...rgős, s...llyed, sepr...*
(E) *bet..., b...nhődik, b...vész, b...bájos*
- Az alábbi titkosírás egy ismert közmondást rejt. Fejtsétek meg a titkosírást, majd jelöljétek be a szólának megfelelő meghatározásokat!
KÓCC NÁ ÉH WÉSFC, NINYTY IÓLYNYÁQ ÉH TYÜZSÓL.
(A) *Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!* (B) *Éljünk a másnak!*
(C) *Jobb beérni a biztos kevesebb.*
(D) *A kitartó munka meghozza gyümölcsét.*
(E) *Nem helyes mohóságból értékesebb dolgot választani, ha az bizonytalan.*
- Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyeknek a belsejébe, a kipontozott helyre ha egy magyar keresztnevet írunk, akkor értelmes szót kapunk!
(Például: sport ... ya > sport**p**álya) Figyelem! A pontok száma megfelel a hiányzó betűk számának! A kétjegyű mássalhangzókat két pont jelöli!
(A) *hi...lem* (B) *meg.....és* (C) *zs....ca* (D) *n...dás* (E) *m.....esség*
- Jelöljétek be azokat a felsorolásokat, amelyek csak **feltételes módú** igealakokat tartalmaznak!
(A) *tudhatnátok, hagyna, látnák* (B) *vihet, venne, venné*
(C) *sírnál, róna, tárna* (D) *ennie, jönnénk, tudtam volna*
(E) *lennétek, írhatja, lett volna*
- Egybe vagy külön? Jelöljétek meg a valóban **egybeírandó** szavakat!
(A) *dohányzóasztal* (B) *harminckétéves* (C) *hétfejú*
(D) *paradicsomsaláta* (E) *nyitvatartás*
- Jelöljétek be a **mezőgazdasági eszközök** neveit!
(A) *borona* (B) *barázda* (C) *sarló* (D) *sulyok* (E) *cséphadaró*

- Áprily Lajos *Biztatás fiatal fenyőknek* című versének egyik versszakát közöljük, de a sorokat összekeverve. Először rakjátok sorrendbe a számmal jelölt verssorokat, majd a meghatározások közül jelöljétek be az **igaz** állításokat!
1) *s szölok: Sietve nőjeteK föl,* (A) *A 2) és a 6) megelőzi az 1)-et és az 5)-öt.*
2) *kérek a sűrű fellegetkötől.* (B) *A páros sorok rímelnek, és a 3) az 5)*
3) *rege-termő rengetegekről!* után következik.
4) *Járok a zöld foltok között* (C) *Az 5. sorban van felszólító módú ige.*
5) *Ó, adjatok káprázatot* (D) *A páratlan sorok 8 szótagosak.*
6) *tövekre záporokat* (E) *A 3. sorban van tárgyragos főnév.*
- Az alábbi anagrammákból regénycímeket lehet kirakni. Jelöljétek be a **magyar** regényeket!
(A) *APÁCA ÚTI LUFIK* (B) *AKI OTT ÉLT* (C) *BRITEK ELÉ*
(D) *ÓCSAI SZENT TŰZEK* (E) *ÉVI KÁVÉAKCIÓT*
- Ha az alábbi szavaknak kicseréljük a magánhangzóit, de megőrizzük az összes mássalhangzóit (a jelenlegi sorrendben), akkor azokból egy-egy népvét alkothatunk. (Például: **Ödön** > **dán**) Jelöljétek be közülük az **európaiakat**!
(A) *süket* (B) *elnagyol* (C) *Rába* (D) *sztarok* (E) *szita*
- Az alábbi versidézetek közül – tartalmi vagy stílusbeli ismertetőjegyek alapján – jelöljétek be azokat, amelyek érezhetően a **20. században** keletkeztek!
(A) *„Nem leszen úgymond nékik immár semmi nyavalyájok...”*
(B) *„Vivátot zengjenek néki* (C) *„Távol vagyon immár*
E respublika vidéki...” *Nagy keserűségem,*
Gyönyörő én életem...”
(D) *„Egyszer kiás egy nagy tudós, mint avar löfejet,*
A radioaktív hamu mindent betemet.”
(E) *„Holnap azbesztből, vasból és roppant gránitból életet dobunk a romokra”*
- Alkossatok összetett szavakat a nagybetűs és a betűvel jelölt szavak összekapcsolásával! Azokat jelöljétek meg, amelyeket **elő- és utótagként is** felhasználhattok (nem feltétlenül ugyanahhoz a nagybetűs szóhoz kapcsolva!)
MŰVÉSZ, NŐ, TEREM, VÍZ, KOR
(A) *part* (B) *kő* (C) *osztály* (D) *bejáró* (E) *tél*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Bizonyára találkoztatok már olyan eredetmondával (pl. a Munkácsról szóló), amely egy település, vár vagy hegy nevének kialakulását magyarázza vagy meséli el. Most rajtatok a sor! Vajon hogyan keletkezhetett a Zala megyei **Vonyarcvashegy** település neve? Ezúttal a ti fantáziátokra bízunk, hogy minél ötletesebben megírjátok e falu nevének eredetmondáját!